

Etelä-Savon hallitusohjelmaan vaikuttamisen 2027–2030 tavoitteet

I KUNTARAOHITUS JA VALTIONOSUUSJÄRJESTELMÄN UUDISTUS

- Kuntien oikeudenmukaisen rahoituksen ja valtionosuuksien takaaminen
- Varautumisen ja ilmastonmuutostehtävien kustannusten resursointi valtionosuusuudistuksessa
- Saaristolain uudistaminen sekä sote-erien poistaminen tulee toteuttaa siten, ettei yhdenkään kunnan rahoituksellinen asema vaarannu kohtuuttomasti muutosten johdosta
- Kausiasukkaat tulee ottaa valtionosuusrahoituksen laskentatekijäksi
- Ikäryhmäkohtaisten hintojen tarkastus, ml korotukset yli 18-vuotiaiden osalta
- Sisäsaariston erityispiirteiden huomioiminen ja resursointi saaristolisillä
- Vapaa-ajan asukkaat hyvinvointialueen rahoituksen laskentaperusteeksi
- Vaalijalan valtakunnallisen osaamiskeskuksen rahoituksen turvaaminen
- Työllisyysalueiden rahoituksen turvaaminen siten, että työllisyyden hoidosta aiheutuvat kulut katetaan täysimääräisesti ja uudet velvoitteet katetaan rahoituspohjassa

II MAAKUNNAN FYYSINEN JA DIGITAALINEN SAAVUTETTAVUUS

Saavutettavuutta edistävä liikennepolitiikka

- Valtatie 5 ja Savon rata TEN-T ydinverkkoon (nykyisen kattavan verkon osia) ja kansallinen rahoituskehys Itä-Suomen kattavalle TEN-T verkolle
- Nykymuotoinen Finavian lentoasemaverkosto säilytettävä ja maakuntalentojen rahoitus turvattava
- Saimaan sisävesiliikenteen tulevaisuuden turvaaminen ja aluskannan uusiutumisen vauhdittaminen
- Joukkoliikenteen valtionrahoituksen turvaaminen siten, että joukkoliikenteen palvelutaso mahdollistaa arjen liikkumisen edellytykset myös harvemmin asutuilla alueilla kuntien ja valtion yhteistyönä.
- Itäradan suunnittelu rakentamisvalmiuteen ja toteuttamispäätös suunnitelmien valmistuttua

Väyläverkon korjausvelkaa vähennettävä

- Perusväylänpidon rahoitustason nosto tasolle, joka mahdollistaa korjausvelan vähentämisen vähäliikenteisellä väyläverkolla
- Yksityisteiden valtion avustuksien turvaaminen
- Jyväskylä-Pieksämäki radan peruskorjauksen loppuun saattaminen (n. 70 M€)
- Parikkala-Savonlinna radan peruskorjaus (45 M€)

Väyläverkon kehittäminen, hallituskaudella käynnistettävät kehittämishankkeet

- Hätinvirran sillan toteuttaminen (ka. 15 M€)
- Parikkala-Savonlinna-Pieksämäki sähköistys sekä Laitaatsalmen silta (80 M€)
- Savonradan välityskyvyn ja nopeuden nosto
- VT5 Savilahden sillan uusiminen (30-35 M€, tarkentuu tiesuunnittelussa)

- VT 13 parantaminen
- VT14 Härkäläntien liittymät ja ohituskaistat (11-15 M€)
- VT23 Naiskankaan liittymän parantaminen (10 M€)
- Suunnittelurahoituksen turvaaminen ja kohdentaminen alueittain tasapainoisesti

Viestintäverkot rakennettava kattaviksi ja toimintavarmiksi

- Laajakaistatuki kattavan valokuituverkon rakentamiseksi harvaan asutuilla alueilla
- Yleispalveluvelvoitteen vähittäisnopeuden nosto laissa sähköisten viestinnän palveluista, vapaa-ajan asukkaat ja mikroyritystä suuremmat yritykset yleispalveluvelvoitteen piiriin

III EU:N MONIVUOTISEEN RAHOITUSKEHYKSEEN VAIKUTTAMINEN

- Suomen vaadittava nykytasoista (500M€) pohjoisten harvaanasuttujen alueiden (NSPA) rahoitusta
- Maakuntaliittojen tulee olla täysipainoisia kumppaneita kansallisen ja alueellisen kumppanuussuunnitelman toimeenpanossa.
- Otetaan käyttöön kokonaisvaltainen aluekehittämisen sopimusmallia valtio-osapuolen kanssa maakunnan aluekehityksestä, sen tavoitteista ja rahoituksesta
- EU-rahoitus täysimääräiseen käyttöön liikennehankkeissa
- Itä-Suomen erityishaasteisiin vastaaminen maan sisäisessä EU-rahoituksen jaossa

IV TALOUS, KASVU JA ELINVOIMA

- TKI -rahoitusta on tarjottava myös PK- yritysten erityistarpeisiin. Business Finlandin parannettava läsnäoloa Etelä-Savossa
- Datakeskusveron kompensoinnin selkiyttäminen mahdollisemman nopeasti
- Teollisen mittakaavan investoinnit mahdollistava puhtaan energian saanti turvattava Etelä-Savossa ja itäisessä Suomessa
- Erityistalousaluetekoja ja kokeiluja käyntiin alueellisesti suunniteltuina ja pikaisesti
- Monipaikkaisuutta edistävät teot ja kustannusten tasaus
- Matkailutoimialan kasvu ja kehittäminen edellyttää kansallista panostusta itäiseen Suomeen sekä Visit Finlandin matkailumarkkinointiin
- Pitkäjänteinen tuki omistajanvaihdoksiin

V OSAAMINEN JA TKI-TOIMINTA

- Turvataan toisen asteen ja korkea-asteen rahoitusmallit ja laadukkaan opetuksen alueellinen turvaaminen
- Huomioidaan harvaan asutun alueen erityispiirteet ja pienet oppilaitokset ml. lukiot
- Tuetaan suomalaisten ja kansainvälisten osaajien sijoittumista sekä mahdollistetaan joustavat reitit työmarkkinoille ja yrityksiin
- Vahvistetaan ammattikorkeakoulujen ja ammatillisten oppilaitosten TKI-rahoitusta, jotta tutkimus- ja kehittämistoiminta tukee aikaisempaa enemmän erityisesti alueen pk-yritysten kasvua
- Vahvistetaan yliopistokeskusten asemaa sekä tieteen ja tutkimuksen merkitystä.
- Jatketaan ja laajennetaan kestävän kaupunkikehittämisen innovaatioekosysteemisopimuksia. Turvataan osaamiskeskittymien ja tutkimusympäristöjen toiminta.
- Nykyisen toisen ja korkea-asteen oppilaitosverkoston tilan rauhoittaminen seuraavaksi kymmeneksi vuodeksi pitkäjänteisen kehittämisen takaamiseksi
- Aikuiskoulutustuen palauttaminen käyttöön, esimerkiksi alueellisesti vaikuttavasti

VI LUONNONVAROJEN KESTÄVYYS

- Ylläpidetään metsäsektorin vahvuutta vastuullisena luonnonvarana, hiilinieluna ja toimitaan jalostusasteen noston puolesta
- Biotalousarvojen arvoketjun ja puhtaan energiasiirtymän edistäminen ml kansallisilla rahoitusmekanismeilla ja vastinrahoituksilla
- Puhtaiden kirkasvetisten järvien suojelu Saimaan ja Järvi-Suomen vesistöjen alueella sekä saimaannorpan suojelutoimien resurssointi
- Luonnonarvokaupan pilotointien mahdollistaminen
- Varmistetaan riittävä kansallinen rahoitus alueille ja yrityksille ilmastonmuutoksen hillintään ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseen
- Osoitetaan Suomen Geoparkeille pysyvä rahoitus Suomen Unesco Global Geopark -organisaatioiden esittämällä hallintomallilla (GTK)

VII MUITA TEEMOJA

- Vankilaverkko Etelä-Savossa: Taataan vankilaverkon toimipaikkojen säilyminen nykyisellä tasolla Etelä-Savossa.
- Lupa- ja oikeusprosessien sujuvoittaminen: erityisesti puhtaan energian hankkeet
- Sähköverkon toimintavarmuus: Säävarman verkon rakentamiseen tulee saada lisää aikaa vuodesta 2036 vuoteen 2044 ja varmistettava sähköverkon riittävän kapasiteetin turvaaminen
- Luovien alojen edellytykset ja kulttuurin huoltovarmuus ja saavutettavuus: Taiteen ja kulttuurin rahoituksen turvaaminen myös harvaan asutuilla alueilla ml taiteen tarvitsema infrastruktuuri